

Sygnatura akt I C 480/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 14-11-2018 r.

Sąd Okręgowy w Koninie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Jan Bartniak

Protokolant: p.o. sekr. sąd. Marta Burek

po rozpoznaniu w dniu 14-11-2018 r. w Koninie

sprawy z powództwa M. D. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) w K.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł., K. D. (1), Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum S w Ł.

- o zapłatę kwoty 100.000 złotych

1. Oddała powództwo
2. Zasądza od powódki M. D. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) w K. tytułem kosztów procesu na rzecz: Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. kwotę 3617 zł i Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum S w Ł. kwotę 3617 zł.

Jan Bartniak

Sygn. akt I C 480/16

UZASADNIENIE

Powódka M. D. wniosła o zasądzenie in solidum od pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w Ł. i pozwanego K. D. (1) na rzecz powódki, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) „M. on (...), kwoty 100.000 zł (sto tysięcy 00/100) złotych wraz z odsetkami ustawowymi odsetkami od dnia 24.05.2013 r. do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia przez jednego pozwanego zwalnia drugiego pozwanego od świadczenia do wysokości uiszczonej należności; zasądzenie in solidum od pozwanych na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, z tym zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia przez jednego pozwanego zwalnia drugiego pozwanego od świadczenia do wysokości uiszczonej należności. W uzasadnieniu pozwu podała, że powódka prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) „M. on (...) z siedzibą w K. i w ramach tej działalności powódka zawarła w dniu 6.12.2012 r. z pozwaną Spółdzielnią Mieszkaniową (...) z siedzibą w Ł. umowę o świadczenie usług pośrednictwa pomiędzy pozwaną a podmiotem finansującym, której przedmiotem było znalezienie podmiotu skłonnego sfinansować inwestycje pozwanej w ramach kredytu, pożyczki w kwocie od 3.000.000 zł do 15.000.000 milionów złotych. Powódka wskazała, że strony ustaliły, że powódka w przypadku znalezienia podmiotu, który udzieliłby pożyczki lub kredytu otrzyma wynagrodzenie w wysokości 10 % z przyznanej kwoty dofinansowania, niezależnie od tego, czy pozwana ostatecznie podpisze umowę o udzielenie jej kredytu bądź pożyczki. Podano, że została spisana umowa, która została w imieniu pozwanej podpisana przez Prezesa Zarządu SM (...) w Ł. pozwanego K. D. (1), który przy zawarciu umowy przekazał powódce wstępne dokumenty finansowe spółdzielni oraz udzielił pełnomocnictwa R. R. (1), współpracującemu z powódką, do prowadzenia negocjacji niezbędnych do pozyskania finansowania przez pozwaną spółdzielnię mieszkaniową. Wskazano również, że powódka oraz R. R. (2) prowadzili rozmowy z podmiotem (...) S.A, pozostając w stałym kontakcie z władzami spółdzielni, która w trakcie prowadzonych rozmów przesyłała wymagane

dokumenty, które były następnie przekazywane spółce (...) S.A. Powódka podała, że w dniu 28.02.2013 r. Komitet (...) S.A rozpatrzył wniosek kredytowy pozwanej spółdzielni i przyznał pożyczkę w kwocie 3.200.000,00 zł, a następnie w dniu 12.03.2013 r. została przyznana kolejna pożyczka w kwocie 1.000.000,00 złotych. Powódka zaznaczyła, że w związku z tym, iż znalazła podmiot, który udzielił pozwanej pożyczek, powódka wystawiła dwie faktury na kwotę 320.000,00 zł i 100.000,00 zł, co stanowi równowartość 10 % przyznanych kwot pożyczek, albowiem taka wysokość wynikała z umowy zawartej pomiędzy stronami. W związku z brakiem ich płatności, powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty wynagrodzenia, a pozwana spółdzielnia odmówiła wypłaty wynagrodzenia i zwróciła się o przesłanie umowy łączącej z powódką z pozwaną z wyliczeniem kwoty wynagrodzenia. Powódka zaznaczyła, że dochodzi zapłaty jedynie 100.000 złotych, a pozostałą zapłatę wynagrodzenia będzie dochodzić w odrębnym postępowaniu (k.2-11).

Pismem z dnia 2.12.2013 r. pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w Ł. wniosła o oddalenie powództwa w stosunku do pozwanej spółdzielni, wskazując, że obecnie jest pozbawiona możliwości udzielenia odpowiedzi na pozew i merytorycznego uzasadnienia swojego stanowiska, albowiem toczy się postępowanie karne przez Prokuraturę Rejonową Ł. w Ł., w którym postawiono zarzuty prezesowi zarządu pozwanej spółdzielni – K. D. (1) oraz zastępcą prezesa T. B. (1), i w ramach tego postępowania zostały zabrane przez funkcjonariuszy policji wszystkie dokumenty niezbędne do zajęcia stanowiska (k.123-124).

W odpowiedzi na pozew, K. D. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz obciążenie powódki kosztami postępowania według norm przepisanych. Pozwany nie kwestionował okoliczności, że pomiędzy stronami prowadzone były rozmowy na temat znalezienia podmiotu, który udzieliłby Spółdzielni Mieszkaniowej (...) finansowania kredytu bądź pożyczki. Pozwany przyznał, że podpisał druk umowy o świadczenie usług z powódką jednak wedle ustaleń z R. R. (2) umowa miała charakter wstępny i miała go upoważniać do dalszych działań w celu uzyskania podmiotu finansującego kredyt lub pożyczkę na rzecz spółdzielni, a właściwa umowa miała zostać podpisana w przyszłości i dopiero po znalezieniu ewentualnej instytucji finansującej. Pozwany zaznaczył, że ostatecznie pożyczka w kwocie 1.000.000,00 zł została uzyskana dzięki działaniu firmy (...), której to wypłacono należne świadczenie z tytułu umowy usług finansowych. Pozwany zaznaczył, iż status spółdzielni stanowi, że do złożenia ważnego oświadczenia woli za spółdzielnię niezbędne jest działanie przynajmniej dwóch członków zarządu lub jeden członek zarządu i osoba przez zarząd do tego upoważniona, co nie miało miejsca w przedmiotowej sprawie, bowiem pozwany podpisał dokument umowy samodzielnie i dlatego też nie wywołuje ona żadnych skutków prawnych. Pozwany podał także, że bezspornym jest, że w dacie umowy był organem spółdzielni oraz w żaden sposób nie przekroczył swojego umocowania, ponieważ występował w roli statutowego organu spółdzielni – Prezesa i tym samym był upoważniony do zawierania umów w imieniu spółdzielni przy zachowaniu podstawowych reguł reprezentacji. Z kolei okoliczność przekazywania powódcie dokumentów przez główną księgową była uzasadniona rozpoczęciem starań o udzielenie pożyczki (k.185-188).

W toku postępowania nastąpił podział pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. i wyodrębnienie z niej Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum S w Ł. (k.427). Wezwana do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Spółdzielnia Centrum S wnosila o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu podniosła przede wszystkim zarzut przedawnienia, a także wyjaśniła, że brak jest podstaw do przyjęcia solidarnej odpowiedzialności pozwanej Spółdzielni ponieważ zgodnie z art. 111 Prawa spółdzielczego i art. 37 § 1 k.c., zobowiązanie Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. powstało już po podziale tej Spółdzielni. (k.421-422v).

W między czasie ogłoszono upadłość Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. obejmującą początkowo likwidację majątku upadłego (k.256), a później zmieniono sposób prowadzenia postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia przez upadłego układu z jego wierzycielami (k.446, k.493). Wobec czego do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego po stronie upadłego zgłosił się D. J. – nadzorca sądowy upadłej spółdzielni (k.444-445). Ostatecznie Sąd upadłościowy zatwierdził układ i postanowieniem z dnia 27.10.2017r. stwierdził z urzędu zakończenie postępowania upadłościowego (k.551-551v).

Sąd ustalił co następuje:

W 2012/13 roku Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w Ł. popadła w trudności finansowe i z bieżących wpływów brakowało jej środków na spłatę obciążających ją zobowiązań, w tym z tytułu dostarczonej energii. W takiej sytuacji z wyszukiwaniem podmiotów, które ewentualnie udzieliłyby pożyczki Spółdzielni Mieszkaniowej zajmował się Prezes Spółdzielni K. D. (1). W-ce prezesowi zarządu Spółdzielni T. B. (1) podlegały sprawy nadzoru nad administratorami spółdzielni, gospodarzami domów i działania techniczne. K. D. (1) jako pierwszy kontaktował się z różnymi firmami, starając się o pożyczkę dla Spółdzielni i po kontakcie pozwanego z ewentualnym pożyczkodawcą bądź pośrednikiem finansowym osoby te kontaktowały się dalej z główną księgową Spółdzielni, z którą załatwiały dalsze formalności (zeznania świadka A. K. – k.205v, zeznania świadka T. B. – k.206).

Powódka prowadzi działalność gospodarczą w tym w zakresie pośrednictwa finansowego. Pracownikiem powódki zatrudnionym (przez nią od 2009 r. na zasadzie umowy o pracę na stanowisku doradcy finansowy) jest R. R. (2), który to podejmował wszystkie działania dotyczące spornej w tym procesie umowy z dnia 06.12.2012 r. W celu uzyskania pożyczki dla Spółdzielni (...) najpierw skontaktował się ze swoim kolegą A. K. (2), który dalej kontaktował się z R. R. (2) i wskazał mu pozwaną spółdzielnię jako potencjalnego klienta zainteresowanego pożyczką. W dniu 06.12.2012r. w siedzibie Spółdzielni doszło do spotkania K. D. (1) z R. R. (2). Spotkanie dotyczyło wskazania firmy, która miałaby finansować Spółdzielnię. Wtedy też pozwany K. D. podpisał druk spornej umowy o świadczenie usług. Dokument ten nie został podpisany przez powódkę. Na tym spotkaniu R. R. (2) wskazał K. D. firmę (...) S.A. w K., która podobnie jak firma powódki zajmowała się pośrednictwem finansowym. W drugim spotkaniu w siedzibie Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł., uczestniczyli nadto przedstawiciele firmy (...) (jej prezes i doradca finansowy). Jednocześnie powódka zawarła umowę z firmą (...) S.A, na mocy której poszukiwała dla niej potencjalnych pożyczkobiorców, w związku ze zleceniem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł.. Powódka nie pamięta jakie wynagrodzenie miała otrzymać od Spółki (...), przyznaje, że spółka ta odmówiła wypłaty wynagrodzenia z tytułu pośrednictwa powódki, uznając, że „to oni sami udzielili finansowania i, że nie było przy tym udziału firmy” powódki. (zeznania świadka R. R. – k.377v-378, powódka k.579v-580).

K. D. (1) upoważnił R. R. (2) na piśmie do prowadzenia negocjacji dotyczących warunków uzyskania kredytu dla Spółdzielni (k.28). K. D. (1) nadmienił dodatkowo, że właściwa umowa o świadczenie usług finansowych z firmą powódki zostanie podpisana przez dwóch członków Zarządu Spółdzielni, wtedy kiedy powódka „załatwi Spółdzielni pożyczkę”. R. R. nalegał jednak aby K. D. (1) „parafował” chociażby jeden egzemplarz przyszłej umowy, która miała być zawarta później z powódką, żeby okazywać ten dokument przed ewentualnymi kontrahentami (zeznania pozwanego K. D. – k. 181v, zeznania świadka R. R. – k.377v). W ten sposób K. D. (1), działając jako Prezes Spółdzielni Mieszkaniowej (...) i jako jedyny z przedstawicieli stron przyszłej umowy złożył swój podpis pod umową o świadczenie usług z dnia 06.12.2012r. Zgodnie z jej treścią powódka jako Zleceniobiorca zobowiązała się do dokonywania czynności zmierzających do wyszukania w terminie 30 dni banku akceptującego osobę Zleceniodawcy (tu: Spółdzielni) jako kredytobiorcy lub współkredytobiorcy, skłonnego udzielić Zleceniodawcy jakiegokolwiek formy finansowania (kredyt bądź pożyczkę) - §1.1. Żądana i w pełni akceptowana przez Zleceniodawcę kwota finansowania brutto zawierała się w przedziale między 3.000.000, a 15.000.000 zł - §1.2. Z tytułu wykonania umowy Zleceniodawca miał zapłacić Zleceniobiorcy wynagrodzenie w wysokości 10% kwoty wyliczonej w oparciu o sumę udzielonego kredytu, wynikająca z podpisanej umowy kredytowej, która Zleceniodawca zobowiązany był przedłożyć Zleceniobiorcy - §5.1. W przypadku nie przedłożenia przez Zleceniodawcę podpisanej umowy kredytowej Zleceniodawca zobowiązał się i tak zapłacić Zleceniobiorcy 10% - §5.2. Wynagrodzenie o którym była mowa w dwóch poprzedzających paragrafach miało być płatne w terminie 2 tygodni od dnia wystawienia rachunku, nie później niż w dniu uruchomienia przez bank kredytu lub pierwszej jego transzy - §5.3. Strony umowy miały zgodnie ustalić, że Zleceniodawca zapłaci Zleceniobiorcy kwotę wyliczoną w wysokości 100% wynagrodzenia należnego Zleceniobiorcy za wykonanie niniejszej umowy według zasad z §5.2 umowy w przypadku rezygnacji przez Zleceniodawcę z zawarcia umowy kredytowej w terminie wskazanym przez bank, bądź po podpisaniu i podjęciu przez Zleceniobiorcę czynności zleconych umową - §6.1. Tak wyliczona należność miała być płatna na rzecz Zleceniobiorcy w terminie 7 dni roboczych od dnia wyznaczonego przez bank na podpisanie umowy kredytowej - §6.2 (k.24-27).

Zarówno na udzielonym R. R. pełnomocnictwie oraz na egzemplarzu umowy o świadczenie usług z dnia 06.12.2012r. podpis za Spółdzielnię Mieszkaniową (...) złożył tylko K. D.. W tym czasie według wpisu z KRS organem reprezentującym Spółdzielnię był zarząd, w skład którego wchodził pozwany K. D. pełniący funkcje Prezesa oraz T. B. pełniący funkcję v-ce prezesa Spółdzielni. Do składania oświadczeń woli za Spółdzielnię uprawnieni byli dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i osoba przez zarząd do tego upoważniona (pełnomocnik) – vide informacja z rejestru przedsiębiorców k.17.

W styczniu 2013r. T. S. (1) – manager ds. Klientów Kluczowych firmy (...) zwrócił się do R. R. o uzupełnienie dokumentów księgowych Spółdzielni (k.47). Dokumenty te udostępniała Spółdzielnia (...). R., który przekazywał je dalej T. S. (1) z firmy (...) (k.48, k.50-51, k.52-56, k.57-72, k.75-80).

W korespondencji z dnia 27.02.2013r. T. S. (1) wskazał A. K. nieruchomości, które brane byłyby pod uwagę przy zabezpieczeniu ewentualnej pożyczki gotówkowej na kwotę 3.200.000 zł. A. K. przekazała tę informację R. R. (k.87-88), który w kolejnym piśmie do T. S. wyjaśnił, że pozwana Spółdzielnia chce pożyczyć 2.000.000 zł i poinformował jednocześnie, że T. S. może spodziewać się telefonu od K. D. (1), który dalej potwierdzi kwotę i warunki pożyczki (k.89).

W korespondencji email z dnia 28.02.2013r. T. S. przekazał Spółdzielni informację, że firma (...) S.A. podjęła decyzję o przyznanej pożyczce w kwocie 3.200.000 zł i warunkach jej udzielenia (k.90-93), a w analogicznej korespondencji z dnia 12.03.2013r. o przyznaniu kwoty 1.000.000 zł (k.94-95).

Spółdzielnia zaciągnęła pożyczkę z firmy (...) S.A. na kwotę 1.000.000 zł (zeznania K. D. – k. 181v).

Powódka w dniu 26.04.2013r. wystawiła dwa rachunki - jeden na kwotę 320.000 zł oraz drugi na kwotę 100.000 zł tytułem wynagrodzenia za usługi finansowe z umowy o świadczenie usług z dnia 06.12.2012r. (k.96) i wysłała je Spółdzielni Mieszkaniowej (k.97-98).

Pismem z dnia 14.05.2013r. powódka wezwała Spółdzielnię do zapłaty wynagrodzenia w łącznej kwocie 420.000 zł za wykonanie usługi pośrednictwa finansowego. W treści wezwania powódka wyjaśniła, że pomimo, że Spółdzielnia zdecydowała się na zawarcie tylko jednej pożyczki gotówkowej z firmą (...) S.A. to i tak powódce należy się wynagrodzenie za załatwienie wszelkich formalności i wydanie pozytywnej decyzji kredytowej (k.99).

W odpowiedzi na wezwanie Spółdzielnia odmówiła zapłaty wynagrodzenia do czasu przedstawienia umowy z której miałyby wynikać uprawnienie powódki do żądania tak wysokiego wynagrodzenia (k.100).

Uchwałą nr (...) z dnia 28.06.2013r. w trybie art. 108 ustawy Prawo spółdzielcze ze Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. wyodrębniono nową Spółdzielnię Mieszkaniową Centrum S w Ł.. Datę podziału ustalono na dzień 31.12.2012r. (k.427).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie: wydruku z (...) (k.15, k.301), umowy o świadczenie usług z dnia 06.12.2012r. (k.24-27), pełnomocnictwa (k.28), oświadczenia (29), korespondencji email (k.30, k.38, k.43-73, k.75-83, k.86-89) wniosku o odroczenie terminu zapłaty podatku (k.31-32, k.73-74, k.84-85), wniosku o wydanie decyzji o warunkach zabudowy (k.33-37), wniosku o pożyczkę z dnia 21.12.2012r. (k.39-42), decyzji (...) S.A. z dnia 28.02.2013r. i z dnia 12.03.2013r. o przyznanej kwocie pożyczki (k.90-91, k.94-95, k.375-376), rachunku nr (...) z dnia 26.04.2013 (k.96) wraz z dowodem nadania (k.97-98), wezwania do zapłaty (k.99), odpowiedzi na wezwanie (k.100), dokumentów ze sprawy 2 Ds. (...) (k.125-130), odpisu postanowienia SR dla Ł. z dnia 01.10.2014r. wraz z załącznikami (k.256-270, k.271-272), uchwały nr (...) o podziale Spółdzielni (k.427-434), postanowienia SR dla Ł. z dnia 04.10.2016r. (k.457-461v), postanowienia SO w Ł. z dnia 03.02.2017r. (k.493-495v), postanowienia SR dla Łodzi-Śródmieścia z dnia 27.10.2017 (k.551-551v), zeznań świadków A. K. (k.205-206), K. G. (k.206), R. R. (k.377v-378), T. B. (k.206-206v) i zeznań powódki (k.579v-580).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka T. B. także w tej części, w której świadek twierdził, że nie był obecny na spotkaniu w siedzibie Spółdzielni z K. D. i R. R., kiedy osoby te prowadziły rozmowy odnośnie poszukiwania podmiotu mogącego finansować Spółdzielnię (wbrew odmiennym stwierdzeniom świadka R. R.) ponieważ gdyby był on obecny w tym momencie, to nie byłoby przeszkód do złożenia podpisów przez obu członków zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł.. Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego K. D. w tej części, w której twierdził, że R. R. nie pośredniczył w uzyskaniu pożyczki dla Spółdzielni ponieważ było to sprzeczne z zeznaniami świadka A. K. (4) - główną księgową pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...), jak i liczną korespondencją mail-ową wysyłaną pomiędzy firmą powódki, a Spółdzielnią, z tym, że brak umowy łączącej firmy .: powódki i P. Faktoring, uniemożliwia ostateczne potwierdzenie tego by R. R. działał w imieniu pracodawcy, stąd należy przyjąć, że działał on w ramach umowy łączącej firmę powódki i spółkę (...). Pozostały materiał dowodowy nie budził wątpliwości sądu, dlatego sąd dał mu wiarę. Spór w istocie dotyczył tego, że strony procesu z danego stanu faktycznego wywodziły odmienne skutki prawne.

Wskazać należy na to, że ostatecznie sąd orzekający ograniczył dowód z przesłuchania stron tj. powódki i pozwanego K. D. (1), do przesłuchania powódki stąd, że próba przesłuchania pozwanego przed Sądem jego miejsca zamieszkania zakończyła się niepowodzeniem, a pozwany nie zareagował na wezwanie Sądu Rejonowego dla Ł. Widzewa w Ł., podobnie w dniu rozprawy wyznaczonej na dzień 14.11.2018 r. nie przedłożono dowodu uzasadniającego kolejne odroczenie rozprawy ze względu na stan zdrowia pozwanego. Pozwany przedstawił swoje stanowisko tak na rozprawie w dniu 14.03.2014 r.(k.181-181v), jak i w odpowiedzi na pozew (k.185-188), stąd w danej sytuacji zbędne było jego przesłuchanie.

Sąd zważył, co następuje:

W realiach niniejszej sprawy powódka żądała od Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. zasądzenia na jej rzecz kwoty w wysokości 100.000 zł tytułem wynagrodzenia za wykonanie usługi pośrednictwa finansowego na rzecz Spółdzielni. Swoje żądanie wobec Spółdzielni wywodziła przy tym z treści umowy o świadczenie usług, którą jej zdaniem” zawarła ze Spółdzielnią” w dniu 06.12.2012r.

Powódka żądała zapłaty tej kwoty również od pozwanego K. D., który był prezesem Spółdzielni w chwili zawarcia przedmiotowej umowy, wyjaśniając, że podstawą prawną odpowiedzialności pozwanego K. D. jest art. 39 k.c.

Zdaniem powódki Spółdzielnia winna odpowiadać z jej prezesem na zasadzie odpowiedzialności in solidum.

W związku z podziałem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. w trybie art. 108 Prawa spółdzielczego do sprawy w charakterze pozwanego wezwana została również Spółdzielnia Mieszkaniowa Centrum S w Ł.. Zdaniem powódki winna ona odpowiadać solidarnie za zobowiązanie Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z uwagi na treść art. 111 Prawa spółdzielczego.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do odpowiedzialności pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. to podkreślić należy, że dochodzona niniejszym pozvem kwota ma wynikać, (zdaniem powódki), z zawartej ze Spółdzielnią umowy u świadczenie usług z dnia 06.12.2012. Prezes Spółdzielni K. D. był jednak innego zdania i twierdził, że nie zawierał żadnej umowy z powódką. Nie mniej jednak bezspornym w niniejszej sprawie była kwestia, że Spółdzielnia poszukiwała finansowania swojej działalności i w tym celu nawiązała kontakt z wielu podmiotami w tym z pracownikiem powódki R. R., którego przez zarządu pozwanej K. D. upoważnił prowadzenie negocjacji dotyczących warunków uzyskania kredytu na rzecz Spółdzielni(k.28). Zeznania K. D. i R. R. były przy tym zgodne, iż takie ustalenia miały miejsce oraz że podpisanie właściwej umowy o świadczenie usług miało nastąpić wtedy kiedy powódka znalazłaby podmiot skłonny udzielić pożyczkę Spółdzielni. O prawdziwości powyższych ustaleń między powódką, a Spółdzielnią świadczyć może treść pełnomocnictwa, umowy z dnia 06.12.2012r. oraz zeznań świadka A. K., która potwierdziła, że R. R. był pośrednikiem w uzyskaniu pożyczki dla Spółdzielni.

Spornym w niniejszej sprawie okazało się jednak to, że zdaniem pozwanego K. D. pożyczka jaką Spółdzielnia uzyskała od firmy (...) S.A nie była zasługą powódki lecz innego podmiotu tj. Spółki (...) w K., z którą Spółdzielnia zawarła

odrębną umowę (a z którą to Spółką także firma powódki zawarła umowę o świadczenie usług w celu wyszukania na zlecenie P. Faktoring, kredytobiorcy skłonnego udzielić pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. jakiegokolwiek formy finansowania). Dlatego powódce nie powinno należeć się wynagrodzenie za udzielenie pożyczki bo powódka w istocie nie pośredniczyła w udzieleniu pożyczki na rzecz Spółdzielni. Nadto K. D. podkreślał, że nie zawarł z powódką właściwej umowy o świadczenie usług, a jego podpis na umowie z dnia 06.12.2012r. był jedynie wyrazem zlecenia pracownikowi powódki R. R. uzyskania kredytu dla Spółdzielni. Zdaniem pozwanego właściwa umowa miała zostać podpisana po uzyskaniu pożyczki i wpływie pieniędzy na konto.

Zatem ze stanowiska jakie prezentował K. D. – Prezes Spółdzielni Mieszkaniowej wynika, że w realiach niniejszej sprawy pozostaje przede wszystkim ustalenie czy doszło między stronami do zawarcia umowy oraz czy powódka tę umowę wykonała zgodnie z jej treścią, stąd też należy się jej wynagrodzenie przewidziane umową.

Niewątpliwie przedłożona przez powódkę umowa z dnia 06.12.2012r. nie zawiera innych podpisów (w tym powódki), zawiera tylko podpis jednego członka zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. - pozwanego K. D. podczas gdy zgodnie ze sposobem reprezentacji spółdzielni ustalonym w KRS oświadczenia woli winny być składane przynajmniej przez dwóch członków zarządu lub jednego członka wraz z pełnomocnikiem. Nawet przy przyjęciu, że zawartą w ten sposób samą umowę pisemną należałoby raczej uznać za nieważną wobec treści art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 38 § 1 k.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2000 r., V KKN 1029/00, OSNC 2001, nr 6, poz. 83 i z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 162/07, niepubl. oraz uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2001 r., III CZP 55/01, OSNC 2002, nr 7-8, poz. 87) i Sąd tak przyjmuje. Za wersją K. D. (1) przemawia fakt potwierdzany przez powódkę i R. R., że firmy (...) i powódki, łączyła umowa o świadczenie usługi pośredniczenia firmy powódki i to na rzecz Spółki (...), w zakresie dotyczącym kredytobiorcy który udzielił pożyczki pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł., Jest niesporne to, że na drugim spotkaniu w siedzibie pozwanej po stronie podmiotów poszukujących środków finansowania dla pozwanej Spółdzielni, brali udział poza R. R., prezes i doradca finansowy firmy (...) i ostatecznie pożyczka została udzielona pozwanej ze środków własnych firmy (...). W ocenie Sądu działania R. R. po tym spotkaniu, mieszczą się w ramach uprawnień wynikających z faktu działania firmy powódki na rzecz Spółki (...). Jest niesporne to, że powódka występowała z żądaniem zapłaty wynagrodzenia z tytułu umowy pośrednictwa finansowego (dochodzonego w tej sprawie) do P. Faktoring i spotkała się z odmową. Potwierdza to też, fakt, że wniosek o udzielenie pożyczki podpisany przez dwóch członków zarządu pozwanej Spółdzielni, pozwana kierowała do Spółki (...) - na rzecz której działała wtedy już jako pośrednik - firma powódki

Z uwagi na powyższe sąd doszedł do przekonania, że powódka nie zawarła w sposób skuteczny umowy o świadczenie usług z dnia 06.12.2012r. (umowa ta nie została podpisana przez samą powódkę) Do umowy tej zastosowanie mają przepisy regulujące umowę zlecenia tj. art. 734 i nast. w zw. z art. 750 k.c. Nie jest sporne to, że zarząd pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej podpisał umowę pożyczki na kwotę 1.000.000 zł. ze Spółką (...), na rzecz której firma powódki była zleceniobiorcą. Wobec powyższego powództwo przeciwko pozwanej Spółdzielni oddalono jako bezzasadne.

Brak było przy tym podstaw do przyjęcia odpowiedzialności odszkodowawczej samego pozwanego K. D. za ww. zobowiązanie, które rzekomo zawarła Spółdzielnia w okresie gdy pozwany był Prezesem Zarządu. Ponadto z istoty funkcjonowania Spółdzielni Mieszkaniowej jako osoby prawnej brak podstaw prawnych do obciążenia odpowiedzialnością członka zarządu za zobowiązania Spółdzielni. Brak w powyższej sytuacji regulacji tożsamej z tzw. subsydiarną odpowiedzialnością członków zarządu spółki kapitałowej. Po drugie podstawą prawną żądania powódki (wobec pozwanego K. D.) nie może być art. 58 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze. Przepis ten bowiem stanowi, że członek zarządu, rady oraz likwidator odpowiada wobec spółdzielni za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami statutu spółdzielni, chyba że nie ponosi winy. Powołana regulacja statuuje odpowiedzialność członka zarządu, jednakże po pierwsze wobec spółdzielni, po drugie zaś za szkody w majątku wyrządzone Spółdzielni. Powódka zatem nie jest legitymowaną do pociągnięcia pozwanego do odpowiedzialności z tego tytułu, co więcej powódka szkody wyrządzonej przez pozwanego dopatruje się w swoim majątku (utracone rzekomo dochody). Po trzecie brak podstaw do przyjęcia odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego za działanie w imieniu organu osoby prawnej bez umocowania

ponieważ odpowiedzialność przewidziana w art. 39 k.c. dotyczy tzw. „ujemnego interesu umownego”, którego powódka w niniejszej sprawie nie wykazała. Jej „szkoda” jest jak stwierdza sama, wynikiem niewykonania umowy przez Spółdzielnię, a nie wynikiem wdania się w umowę, która nie doszła do skutku. Wobec powyższego powództwo przeciwko pozwanemu K. D. podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

W ocenie sądu nie było również podstaw od obciążenia odpowiedzialnością Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum S Ł., za zobowiązanie Spółdzielni Mieszkaniowej (...) wynikające z umowy z dnia 06.12.2012r. Przede wszystkim dla przyjęcia solidarnej odpowiedzialności obu spółdzielni według art. 111 Prawa spółdzielczego zobowiązanie winno powstać przed podziałem spółdzielni. W niniejszej sprawie zobowiązanie do zapłaty wynagrodzenia z przedmiotowej umowy powstało tj. stało się wymagalne już po podziale, do którego doszło w dniu 31.12.2012r. Nadto podniesiony przez pozwaną Spółdzielnię zarzut przedawnienia roszczenia okazał się zasadny ponieważ w chwili, w której powódka wystąpiła z powództwem o zapłatę wynagrodzenia upłynął już 2-letni termin przedawnienia z art. 751 pkt. 1 w zw. z art. 750 k.c. Termin przedawnienia liczony winien być od dnia, w którym roszczenie o zapłatę wynagrodzenia stało się wymagalne tj. z upływem dwóch tygodni od wystawienia rachunku zgodnie z treścią § 5.3 umowy (k.25 w zw. z k.96). Rachunek został wystawiony w kwietniu 2013 roku podczas gdy powódka wniosła o dopozwanie nowo powstałej Spółdzielni dopiero w dniu 04.07.2016r, a więc po upływie 2-letniego terminu przedawnienia. Nadto wbrew twierdzeniom powódki w wyniku podziału spółdzielni nie doszło do odnowienia długu, który zdaniem powódki miałby wpłynąć na wydłużenie terminu przedawnienia z 2 do 3 lat. Wstąpienie nowo powstałej Spółdzielni w prawa i obowiązki dotychczasowej spółdzielni nie jest wynikiem odnowienia długu lecz wyrazem przejścia uprawnień z mocy samej ustawy na zasadzie art. 111 Prawa Spółdzielczego. Dlatego powództwo wobec Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum S podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i zasądził od powódki jako przegrywającej proces na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. oraz Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum S w Ł., kwoty po 3.617 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na podstawie § 6 pkt. 6 w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348).

Jan Bartniak